

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timisitorontali törvényszék bej. sz. 83.
(Dok. No. 934/1933).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Ellenlökéssel szétverték

a szovjet támadásokat a Kárpátok előterében

**A finn külpolitika tevékenysége ismét Stockholmban összpontosul
A Vatikán cáfolja a Moszkvával való együttműködésre vonatkozó orosz javaslat híreit**

Rekkenő hőségben nagy csatát vívnak a németek az inváziós csapatok harapófogó-mozdulatai ellen

KELETI ARCÉNYAL: A Kárpátok előterében a német és a magyar csapatok ellentámadásba mentek át, a támadás jól halad előre. Egyébként a harcok súlypontja továbbra is a baranovi betörési körzetben és a Mitau és Pskov közötti térségben van. Ez utóbbi vidéken tíz szovjet lövészadosztály rohamozza erős páncélos és légi támogatással, a német állásokat. Elkieseredett harcok vannak folyamatban a tovább nyomuló orosz erőkkel.

NYUGATI FRONT: Az inváziós hadszíntéren folyó nagy csatát jelenleg az angolok és amerikaiak felgöngyölítő erő fészetei jellemzik. Mint Berlinben is rámutatnak, az angolszászok észek és dél felől harapófogóba akarják szorítani a német védelmi erőket. A németek keményen ellenállnak. A leghevesebb és legfontosabb harcok a Caen—Vire—Falaise övezetben folynak. Bretagneban St. Malo és több más német támaszpont vé dőrsége szívósan védekezik. Berlin hangsúlyozza, hogy Chartres és Orléans városa továbbra is német kézen van. Saint

Nazaire előtt amerikai gépesített erőkk el vívnak kemény harcot a németek.

KÖZÉPOLASZORSZAGI HADSZÍNTER: A helyzet változatlan.

DÉLKELETEUROPAI LÉGITER: Az elmúlt héten (aug. 7—12), mint most jelentik, néhány kisebb balkáni helységet is angolszász légitámadás ért. Augusztus 13-ról 14-re virradó éjszaka újabb zavaró repülések voltak magyar, horvát és szerb terület felett.

FINNORSZÁG: Enckell, az új finn külügyminiszter és Paaskivi hír szerint Stockholmba érkezett. Gripenberg stockholmi finn követ befejezte megbeszéléseit Mannerheim tábornagy, államfővel és visszatért állomáshelyére, Svédországba.

RÓMA: Churchill, Rómában Titóval és vezérkarával találkozott. A Vatikán hivatalosan cáfolja azt a hírt, hogy a szovjet kormánytól javaslatot kapott a Szentszék és a Kremel háboru utáni együttműködésére vonatkozóan, „az erkölcsi és társadalmi kérdések megoldásáért” illetőleg.

A berni bolgár követség cáfolata a béketáppogatózás hírével kapcsolatban

București. A Timpul és az Ecoul című lapok első oldalán közlik az EP. alábbi berni jelentését: A berni bolgár követség határozottan megcáfolta azokat az Ankarából származó híreket, hogy a bolgár kormány lépéseket tett a berni amerikai követségnél az esetleges békefeltételek megtudakolására. A berni amerikai követség a maga részéről szintén közölte, hogy nincs semmi tudomása a szóbanforgó bolgár lépésről.

Egy másik Europapress-jelentés azt közli, hogy a bolgár belügyminisztérium rendeletileg megszüntette az utazási korlátozások javarészt. Tudvalévő, hogy három hónap óta Bulgáriában csak különleges engedély alapján lehetett utazni s ez a korlátozás nemcsak a vasuton való utazásra, hanem bármily más közlekedési eszköz igénybevételeére vonatkozóan is érvényben volt mostanáig. Továbbra is érvényben marad az utazási engedély megszerzésének kötelezettsége a Szófiába és Trácia tartományba utazók, valamint a

dunamenti helységekbe utazók számára.

Ugyancsak Szófiából jelenti az Europapress, hogy Hagieff Vazul ezredes személyében új bolgár katonai attasé neveztek ki az ankarai bolgár követség mellé. Az új attasé a török fővárosba való elutazása előtt kihallgatáson jelent meg a kormányzó-tanácsnál. Az eddigi ankarai bolgár katonai attasé, Selazkoff ezredes a hadügyminisztériumban kapott beosztást.

Szavoff bolgár pénzügyminiszter — mint a Rador jelenti Szófiából — a legutóbbi sajtóértekezleten kijelentette, hogy mindent megtesznek annak érdekében, hogy a bolgár nép hozzájusson a szükséges ruházati és élelmiszer-cikkekhez. Egyben lépéseket tesznek, hogy Bulgária csak fontos cikkek ellenében szállítsa át a külföldre.

Érdekes a hír is, amelyből kitűnik, hogy Bulgária már nem takarékoskodik a csokoládéval és a kávéval: a Curentul jelenti, hogy a bolgár kereskedelemügyi miniszter szabad ke-

reskedelem tárgyává tette a kávé és a csokoládé árusítását.

București. A román sajtó közép-európai hiranyagában két érdekös közlés olvasható a helyzet alakulásával kapcsolatban.

Magyar vonatkozásban egyes lapok már napokkal ezelőtt közöltek híreket Horthy Miklós magyar kormányzóknak a zsidókérdéssel kapcsolatos enyhítő rendelkezéseiről. Az Univerkul most utal a svéd király és a magyar kormányzó e tárgyban történt távtrávtársásra, rámutatván egyben arra is, hogy kiket érintenek elsősorban az enyhítő rendelkezések. A Curentul részletezi is az enyhítések mibenlétét.

A szlovák helyzettel kapcsolatban pozsonyi DNB-jelentést ismertetnek a lapok, amely szerint Mach Sano szlovák belügyminiszter elrendelte, hogy mostantól fogva a hadbírósg Itelkezék a lázadással, vagy szabotázs-cselekményekkel vádolt személyek — tehát a vasuti és egyéb közlekedési berendezések, fávíró- és távbejelölő vonalak, villamos művek, bányá-berendezések stb. elpusztítói, — továbbá a fosztogatók felett. Halálbüntetést szabnak ki ezekre.

tériumot ez idő alatt a kormány rangban legidősebb tagja, Reményi-Schneller pénzügyminiszter vezeti.

Gromyko a Szovjet megb.zeitja a washingtoni értekezleten

Stockholm. (Rador). A német távtráfi iroda jelenti: A moszkvai rádió azt a hírt közli, hogy nemzetközi biztonsági szervezet megalakítása céljából az Egyesült Államok, Nagybritannia és a Szovjet-unió között augusztus 21-én megbeszélések kezdődnek Washingtonban.

A szovjet kormány elhatározta, hogy az értekezleten héttagu bizottság képviseli Oroszországot. A bizottság elnöke Gromyko, washingtoni szovjet nagykövet.

Churchill—Tito-találkozó Rómában

Amszterdam. (DNB). A brit hírszolgálat jelentése szerint Churchill angol miniszterelnök Rómában találkozott Titóval.

Roosevelt befejezte esendesőceáni szemléletjét

Washington. (Ep). Roosevelt elnök esendesőceáni utjáról visszatért az Egyesült Államokba, — közlik Washingtonban. — Utazása két hétig tartott. Roosevelt megtekintette a Havai és Aleuti szigeteken, valamint az Alaszkán lévő amerikai támaszpontokat.

București. Az Ecoul jelenti: Roosevelt elnök szombaton éjtszaka rádióbeszédet intézett Amerika népéhez.

Tartja magát Roosevelt és Churchill közeli találkozásának híre

Bern. (Rador). A DNB jelenti: Az Exchange Telegraph amerikai lapvéleményeket ismertet, amelyek szerint te. helyes, hogy Roosevelt elnök esendesőceáni szemlélté után találkozzon fog Churchill brit miniszterelnökkel.

Stockholm. (Ep). A Goetobores Handels och Sjoefarts Tidningen című svéd lap washingtoni tudósítónja lehetségesnek tartja, hogy Roosevelt és Churchill újabb találkozására a két kormányfő jelenlegi tartózkodási helye között, mintegy féluton kerül sor, alighanem Indiában.

Az új finn külügyminiszter és Paaskivi Stockholmban

Helsinki. (Tp). Gripenberg volt finn külügyminiszter, Finnország svédországi követe rövid időt Helsinkiben töltött és Mannerheim tábornaggal, az új finn államfővel tanácskozott.

București. A Viața a következő stockholmi értesülést ismerteti: A svéd lapok jelenti, hogy Enckell az új finn kormány külügyminisztere a svéd fővárosba érkezett. Kisérteében Stockholmba érkezett Paaskivi is.

Mannerheim: Az új finn kormány béke-kormány

București. Az Univerkul is beszámol arról a hírről, hogy az új finn külügyminiszter Stockholmba utazott. Jelentik azt is — írja az Univerkul — hogy Mannerheim tábornagy közölte, hogy az új finn kormány béke-kor-

mány. A finn parlament pénteken rövid ülést tartott, legközelebb szerdán ül össze. Ugyanez értesülés szerint a finn parlament nyári szünetét szeptember elejéig felfüggesztették, — jelenti az Univerkul.

Berlin: Nem erősítik meg a finn külügyminiszter stockholmi látogatásának híreit

Berlin. (Europapress). Az angol rádió azt a hírt terjeszti, hogy Finnország új külügyminisztere Stockholmba utazott, hogy megbeszéléseket kezdjen oroszországgal. Erre vonatkozóan semmiféle hivatalos megerősítés nem érkezett, — mondotta a Wilhelmstrasse szóvivője, egyben felhívta a figyelmet arra

a brit forrásból származó híre, hogy Paaskivi Moszkvába utazott. Ez a hír sem felel meg a valóságnak — jelentette ki a Wilhelmstrasse szóvivője, — mert közben egy másik hír kelt szárnyra, az tudniillik, hogy Paaskivi a svéd fővárosba utazott.

A német külügyminisztérium szóvivő-

je légből kapottnak minősítette azt a brit forrásból származó hírt is, hogy Mannerheim tábornagy, az új finn államfő az egyik német parancsnok előtt azt a kijelentést tette, hogy Finnországnak oly súlyos a helyzete, hogy minden diplomáciai lehetőséget ki kell használnia.

A német szóvivő rámutatott arra, hogy a finnek legutóbbi katonai sikerei nagy visszhangot keltettek egész Finnországban, — fejeződik be a berlini jelentés.

Sztojaj betegség miatt szabadságon

Belgrad. Sztojaj magyar miniszterelnök — amint a Donauzeitung írja — mintegy tíz nap előtt náthalában megbetegedett. Azt jelenti, hogy egészsége gyorsan javul. Egészsége helyreállítására, rövid gyógyítási eljárásra, sanatóriumba ment. A kormányzó kététi szabadságot adott Sztojajnak, hogy egészségét teljesen visszaszerezhesse. A miniszterelnökséget és a külügyminis-

Öt perc háborús földrajz

Normandia, Bretagne

A franciaországi Bretagne-ből újból és újból olyan városok nevével kell megismerkednünk, amelyek körül élénk harcok tombolnak.

LORIENT (kiejtése: lorián) az ugyanúgyen nevű járás székhelye. Hadikikötő és harmadrangú erősség. A Blavet és Scorff nevű kisebb folyó összefolyásánál fekszik. Nagy hajógyárjai vannak. Ezek nemcsak kereskedelmi hajókat és halászbárkákat, hanem hadihajókat, hajófelszerelést és hajógyereket is készítenek. Lakosainak száma 80.000. A várost 1670-ben a francia keletindiai társaság alapította L'Orient — a Kelet — néven. Mikor a társaság feloszlott, a várost és a hajógyárat 15 millió livre-ért a francia állam vette meg.

SAINT-MALO (kiejtése: szenmaló) járási székhely és másodrendű erősség 39.000 lakossal. Hajó-, dohány- és vitrolavásongyárai ismertek. Halászata és kereskedelme jelentékeny. Kereskedelmében főleg Anglia felé irányult. Legtöbb háza a XVIII. században épült. Látványosság a fából épült, több száz eszterendős plébániatemplom. Erődjétől északra fekszik a három kilométernyi hosszú, Franciaország legpompásabb furdőpartja.

VANNES (kiejtése: vann) megyei, járási és püspöki székhely. Lakosainak száma 43.000. Leginkább bretonok. A városnak breton nyelven Guened a neve ma is. Kereskedelmi kikötője forgalmas. Egyéb ipartelepei mellett kiválóak vegyészeti, csokoládé- és hajógyárjai.

VIRE (kiejtése: vir) normandiai város a hasonló nevű folyó mellett. Magaslapon fekvő járási székhely vasút mentén, 11.000 lakossal. Postógyárúrása és papírkészítése jelentékeny. Környékén nagy kiterjedésű gránitbányák vannak.

LAVAL püspöki város; Mayenne francia megye székhelye 47.000 lakossal. Ézer esztendő óta lakott hely. Régebben nevezetesen erődítmény volt. Templomai mind több száz évesek. Lakosai vászonszövésével, papírgyártással és márványbányászattal foglalkoznak.

Le MANS (kiejtése: lómansz) megyeszékhely, a Sarthe folyó mindkét partján. Lakosainak száma 71.000. A város szellemi élete igen élénk. Számos iskola van. Kereskedelme leginkább mezőgazdasági termékekkel foglalkozik.

SAINT-NAZAIRE (kiejtése: szennanár) járási székhely, a Loire folyó torkolatánál, Nantes város kikötője. Lakosai, akiknek száma 42.000, leginkább hajók számára való cikkek készítésével foglalkoznak. Saint Nazaire régi város és öreg épületei közül nevezetesen az úgynevezett Fekete kolostor, amelyben hajdan szerzetesek voltak. Az első világháború idején a Fekete kolostornak számos német és magyar internált lakója volt, köztük Kuncz Aladár, a néhány év előtt elhunyt magyar író is, aki internáltságának megrázó történetét Fekete kolostor című regényében írta meg.

FALAISE (kiejtése: faléz) franciaországi járási székhely 13.000 lakossal. Ebben a városban született 1027-ben Hódító Vilmos, aki Angliát elfoglalta. Legrégibb temploma 1127-ben épült. Lakosai ma leginkább szövészettel, fehérítéssel, pamutfonással és posztógyártással foglalkoznak.

ALENCON (kiejtése: alanszón) Orne francia megye székhelye 30.000 lakossal. A Valois királyi családból származó alenconi hercegek ősi fészke. Rendesen épített, komor jellegű város. Évszázadok óta itt készül a világhírű alenconi csipke, amelyet szépségénél fogva a csipkék királynak neveznek.

Nem költözik a vichy kormány

Párizs (Ep). A külföldön elterjedt híreszteléseket, hogy a francia kormányt felszólították, tegye át székhelyét Vichyből Nancyba, vagy Vittebe, illetékes német helyen most már másodszer is cáfolják. Ez a hír a Vichyben működő diplomaták között feltűnést keltett. Sem Vichyben, sem pedig Párizsban nincsen semmi jel arra, hogy valami változás állana készül, —

mondja az E. P. párizsi jelentés.

Pavolini megsebesült

Milano (Rador). A DNB jelenti: Pavolini, a fasiszta köztársasági párt vezetőjére az olaszországi arconal mozdított működő bolsevista bandák ellen folytatott harcok vétkénység során megsebesült, — közli hivatalosan Milanóban.

Zágráb (Rador). A DNB jelenti: A

Feltűnő hirmagyarázat a Vatikán és a Kremi viszonyának esetleges alakulásáról

Bucuresti. Az Ecolu című bucaresti lap berni külön tudósításra hivatkozva a következő feltűnő hirmagyarázat közli: A vatikáni politika alakulása érdeklődést kelt, mert a Szent-szék semleges állam, de ezen felül azért is, mert erkölcsi sulya kiterjed az egész világra annál a ténynél fogva, hogy központja a földkerekség katolizmusának.

— A jelenlegi helyzetben a Vatikán tekinthető annak a tényezőnek, — folytatja az Ecolu cikke — amelynek a hatékonysága nemzetközi kereteket kötött a legjelentősebbek közé tartozik. Ez annál inkább érthető, ha arra a tanításra gondolunk, amelyet az egyetemes kereszténység hirdet. A Szent-szék mindenkor a béke tényezője volt és az is marad. Még elképzelni sem lehet, hogy a Szentatyia bármilyen háborút is helyeselmé a XX. században, akárminő okot hoznának is fel megvívására a háborus felek.

— Valamikor, a kereszties háborúk idejében érthető volt a harc „a hitlenek” ellen, ma azonban ezt a felfogást nem tarthatja fenn a Szent-szék, — véli az Ecolu berni tudósítója, majd ezeket írja:

— Ilyenformán különleges érdeklődésre tarthat számot a Vatikánból érkező minden hír, ha benne kezdeményezéssel, vagy új államokkal, esetleg új politikai vezetéssel való kapcsolat-feltételről van szó. Ilyen például az a

hír, hogy De Gaulle tábornok, a francia felszabandítási bizottság elnöke diplomáciai képviselőt küldött a Vatikánba, Guerin személyében. Ez a kinevezés azért rendkívül fontos, mert magában foglalja azt a ténytet, hogy a Vatikán elismeri az algiri francia bizottságot ugyanabban az időben, amikor a Pétain tábornagy vezetése alatt álló Franciaországgal tart fenn diplomáciai kapcsolatokat.

— Ez az új kapcsolat világosságot vet a Szent-szék politikai magatartásának a megatározására és bírálatra ad okot De Gaulle ellenségeinek. Ezek ugyanis rámutatnak arra a tényre, hogy a Vatikán mindaddig nem ismerte el a Muszolini vezetése alatt lévő szocialista olasz köztársaságot.

— Van azonban ennél is meglepőbb, mindenféle magyarázatra alapot adó hír, az tudniillik, hogy a Szovjet-Unió a Szent-szék segítségét kérte „a kelet-európai közzétét és vallási kérdéseknek a háború után történő megoldásához.” Ezt a hírt a newyorki Daily Telegraph tudósítója röptette világgá. Határozot-

A Vatikán hivatalosan cáfolja a hozzá intézett szovjet javaslat híreit

Amszterdam (Rador). Mint a Reuter brit hírgyűjtője jelenti, a Vatikán hivatalosan cáfolatot tett közze, ami a vatikáni hírszolgáltatásban igen ritka esemény. A cáfolat tartalma a következő: A Vatikánnak semmi tudomá-

horvát hadügyminisztérium közölte, hog. Franio Szimics horvát tábornokot, az egyik hadművelet körzet parancsnokát alkásái revolverlövésekkel megölték. A merényletet — mint a hadügyminisztérium közölte — nyelve hangsúlyozza — a horvát nép ellenségei követték el. A tettesek még ismeretlenek. A vizsgálat folyamatban van. Az ost romállapotról szóló íróvény alapján a leg szigorubb intézkedéseket foganatosították

tan állítja, hogy ezeket a javaslatokat a szovjet kormány csakugyan megtette a Vatikánnak római nagykövete, Kostilev útján. Azt hiszik, hogy a Vatikánnak javaslatot tettek a nézetek hivatalos kicserélésére, közvetlenül a Kremli és a Vatikán között, azokra a megoldandó vallási kérdésekre vonatkozólag, amelyek a háború után Lengyelországban és Csehszlovákiában merülnek fel.

— Mindaddig semmit sem tudni arról, hogy a Vatikán mit tett erre a javaslatra, de — fűzi hozzá a tudósító — „Nincs abban semmi kétség, hogy a Vatikán rendkívül módon érdeklődik Kelet-Európa helyzete iránt.” Hogy a Szent-szék mégis érintkezést keres Moszkvával, annak jele volna a Szent-széknek az az elhatározása, hogy Varsóba, a lengyel kormány mellé küldjen Cortesi pápai nunciust, mihelyt ezt a várost elfoglalják. Cortesi működése közvetett módon a szovjet kormánnyal való együttműködésre vezetne, — ezzel a feltételezéssel fejeződik be az Ecolu érdekes berni külön tudósítása.

sa sincsen a szovjet kormány állítólagos javaslatáról, amely arra vonatkoznék, hogy a Szovjet-Unió és a Vatikán közösen foglaljon állást a háború utáni erkölcsi és társadalmi kérdések megoldását illetőleg.

Berlin a franciaországi német hadműveleti tartalékok harcra bvetését várja

Berlin (Rador). A DNB közli: A német birodalom fővárosának illetékes katonai körében kijelentették, hogy az angol-amerikai parancsnokságnak, a Normandiában lévő német erők felgöngyölítésére irányuló minden tervét megghusították. Bár a harcok még folynak, az amerikai gépesített és páncélos erők Párizs felé való előretörését megállították. Berlinben kijelentették, hogy a német hadműveleti tartalékok még

értetlenek, még nem vetették őket harcra. Ennek a pillanatnak nagy jelentősége lesz, mert az ellenfél erői az eddigi harcokban az erőfeszítés legnagyobb fokát érték el. Egy dolog azonban megfigyelhető, hogy az angol-amerikaiak semmi esetre sem akarnak lemondani ezekről a nagy erőfeszítésekről, amelyeket a német csapatok nagy bekezdésében érdeklőben Normandiában tervez-

mára robbanó bombákat vetettek. Az anyagi károkat és a lakosság veszteségeit még nem állapították meg.

A belgrád-nisj vasútvonalon angol-amerikai repülőek ismét megtámadtak egy körhözvonatot. Annak ellenére, hogy fedélzeti fegyverekkel előltek, a veszteség aránylag mégis csekély: egy ember meghalt, kettő súlyosan és hat könnyebben megsebesült.

Elszüllesztettek egy zsidó kivándorlókkal telj török hajót

Belgrád. A Donauzeitung jelenti Isztanbulból: A „Merkure” török hajó, amelyen Constanta kikötőjéből több mint 250 zsidó menekült volt útban Törökország felé, a Fekete-tengeren elsüllyedt. Az utasok közül csak négyen menekültek meg.

Német nyilatkozat

Berlin (Rador). A DNB jelenti: A Nemzetközi Sajtótudósítót felhatalmazták a következő közlésére: Az angol rádió az elmúlt napokban hírt adott arról, hogy egy török hajót, amelynek fedélzetén 277 zsidó volt, egy német tengeralattjáró a Fekete-tengeren elsüllyesztette. A német főparancsnokság ezzel kapcsolatban közölte, hogy ott, ahol az eset történt, nem tartózkodott és nem tartózkodik egyetlen német tengeralattjáró sem. Német illetékes körök véleménye szerint ezt a nemzetközi jogba ütköző cselekedetet egy szovjet tengeralattjáró követte el.

Rendszeres futáridítés

Bucurestibe és Timișoara-ra

Érdeklődések: a Reclama hirdetési irodában Arad, Eminescu-utca 4. Bej. szám 67/1942.

A legújabb német hadijelentés

Berlin (DNB). A német vezéri főhadiszállás augusztus 14-i, hétfői jelentése szerint a normandiai arconalon az ellenség nyomása tovább tartott, a nélkül, hogy az ellenség említésre méltó eredményt tudott volna elérni.

Az Alencon-fől északra lévő térségben páncélos harci erők szembeszállottak az erős légi harcú erőkkel támogatott előnyomuló ellenséggel. Héves harcok lefolytak, amelyek még tartanak. A légi erő, légvédelmi tüzérése 12 négy motoros bombázót lelőtt. St. Malo védői vasárnap is visszaverték az ellenség valamennyi támadását.

Londona és külső kerületeire tovább zúdul a V. I. súlyos megterítő füze. Olaszországból nem jelentettek különösebb harci cselekményt.

A román hadsereg-főparancsnokság közleménye

Bucuresti. (Rador). A román hadsereg-főparancsnokság augusztus 13-án kelt közleménye: A Dnyeszter alsó folyásánál, Közép-Besszarabiában és a moldvai fronton nem volt semmi fontosabb harci tevékenység.

Légítámadások egyes balkáni helységek ellen

Belgrád (Rador). A német léviri iroda jelenti: Augusztus 14-én angol-amerikai bombázók Ploesztdé, a város templom-

bombát dobott a Versee közelében lévő Allbanar községre. A bombázás igen sok házat elpusztított vagy megrongált.

Belgrád. A Donauzeitung jelenti Szófiából, hogy ellenséges repülőek fedélzeti fegyverekkel megtámadták Szukovo helységet, 10 földmives megsebesült.

Belgrád. A Donauzeitung jelenti: Augusztus 11-én éjszaka egy angol-amerikai repülőgépek Krafjevo szerbiai város ellen támadást intéztek. Világító rakéták ledobása után lakosgyűlése és a város templom-

Folyóiratunk a

HAVI SZEMLE

Megrendelhető:

ARAD, Str. Bratianu No. 2-4

Eredményes ellentámadások a Kárpátok előterében

Berlin. (Rador). A DNB jelenti: A keleti arcvonalról érkezett legújabb jelentések kiegészítéseként még a következőket közli Berlinben:

A Kárpátok előterében minden szovjet támadást visszaverték. A német és a magyar erők ellentámadásai jól haladtak. Szanok irányában megállították egy igen heves szovjet támadást.

A baranovi áttörés körzetében vasárnap egész nap változatlan hevesseggel folyt a védes küzdelem, a német védelem azonban megtartotta állásait. Néhány rést nyomban elzártak, majd megfeszítettek. Az oroszok 11 harcikoszt vesztettek ebben a körzetben. Az áttörési helyről északra, Opatov irányában egy jelentős szovjet harci csoportot főrülzártak és teljesen megsemmisítettek.

A Szovjet jelentős erőt vetett harcba a Pejpusz-tól délnyugatra és a Diina folyótól északra indított támadásaiban is,

de csak mérsékelt eredményt ért el; 14 szovjet tank maradt a csatatéren.

Bialisztoktól északnyugatra legalább 15 hadosztályt indítottak támadásra az oroszok a németek azonban rendkívül erős harcokban visszaverték őket. Wilkowszenél és a memeli övezetben az oroszok csak gyengébb támadásokat indítottak az oroszok a németek könnyűszerezelt visszaverték. Mitau és Pskov között is eredménytelenek maradtak a szovjet támadások, csupán Pskovtól közvetlenül délre sikerült teret nyerniük az oroszoknak, ott feletta heves nyomást fejtettek ki. A német légi erő csatarepülő-kötelékei és roham-repülői légi harcokban 12 szovjet repülőgépet lelőttek s ugyanakkor jó eredménnyel támadták a Szovjet utánpótlási vonalait, vasutait, pályavártajt és mozgásban lévő hadoszlopait. — fejeződik be a DNB jelentése a keleti hadihelyzet részletezéseiről.

„Párizs elfoglalása még nem jelentené a háború végét“

Bucuresti. Az Ecol című román lap a párizsi rádió hírmagyarázójának következő kijelentését ismerteti: „A háború egyre inkább közeledik Párizshoz. Kétségtelen, hogy Párizs elfoglalása féltelmetes esemény lenne, de az még nem

jelentené a háború végét“.

Ugyancsak az Ecol jelenti, hogy Pétain tábornagy kihallgatáson fogadta Bridoux hadügyi és Blehaut tengerészeti államtitkárt.

Berlin cáfolja a Loire folyón való átkelést

Berlin. (Rador). A DNB jelenti hétfőn reggel: Az inváziós hadszíntér eseményeiről a következőket közli még: Rekenő hőségben folyik a harc. A német erők megingathatatlan elszántsággal ellenállnak az angol-amerikaiak minden nagyszabású támadásának. Az angolszászok hírverése képzeletfölött

hírekkel igyekszik oly sikereket feltüntetni, amelyeket a csatatéren nem tud elérni. Berlinben e kijelentése kapcsán hangoztatják, hogy Chartres városa az ellenség minden állítása ellenére szilárdan német kézen van, Orleans városa szintén. A Loire folyót egyetlen ponton sem lépték át a szövetségesek, — hangsúlyozzák Berlinben.

Legújabb

A stockholmi finn követ befejezte helsinki megbeszéléseit

Helsinki (Rador). A DNB jelenti: Griepenberg, Finnország svédországi követe két napi helsinki tartózkodása után visszatért állomáshelyére, Stockholmra. A finn követ Helsinkiben több ízben jelent meg kihallgatáson Mannerheim államelnöknel.

Magyar szívet

A magyar bombakároslatok javára

a Magyar Népközség aradi tagozatának irodájában újabb az alábbiak adták át adományukat: özv. Pellegrini Károlyné 3000, Valkesdorfer Laci 500, az odvosi római katolikus egyházközség 3800, Varga Sándor 1500, V. S. (Szent Antal nevében) 500, Szabó Gyuláné 500, Réthy Jenő 5000, Hoch Ferenc és neje 2000, Hoch Magda és Olga 1000, özv. Kocsis Józsefné 1000, V. J. 2000, Janiga Ferenc és neje 3000, Koszti Ilona (második adomány) 2000, Kékedy Lajos 1000, Ernő és Tibi 2000, K. K. 500, özv. Treml Jánosné 1000, Wiezer Aladár és neje 2000, Grand Juliánna 500, Valenta Margit 2000, M. F. 5000, özv. Vass Erzsébet 1000, Murányi Jakab és neje (második adomány) 1000, K. Gy. 5000, P. S. 4000, Vincez Julianna (Szent Antal nevében) 500, M. L. 500, H. B. 3000, H. M. 2000, özv. Kovacs Raymondné 500, Szabó István 500, D. I. (második adomány) 3000 és Halmay Lajosné 1000 lejt.

enyed) 20,000, a Hangya Szövetkezetek Szövetségének aiudi-nagyenyedi tisztviselői 16,000, a Hangya aradi áruaktarának tisztviselői: G. D. 1000, Vadász László 1000, Blazsenák Sándor 500, Jellstern Antal 300, Tóth István 200 és Bauer Béla 300, továbbá N. N. (Szent Antal nevében) 5000, Jolika 3000, K. J. M. 2000, Z. L. M. 1000, Sz. J. N. 500, N. N. Szent János nevében) 2000, Franciska 2000, N. N. 1000, Miky 1500, Bartha Lajos 200, Papp Károly 500, N. N. (Szent István nevében) 1000, Gyulaska 1300, K. F. (Bogscha Gyuláné ravatalára szánt virágok helyett) 100 lejt adományozott.

A Ségai Magyar Nemzeti Otthonnak Ruttikav László (Fock Gábor ravatalára szánt koszorú megváltása címén) 500 lejt adományozott.

A dr. Kakuk-gyermekotthon javára az intézet vezetőségénél N. N. tojást és barackot, Wirth Dody barackot, Kiss Artúrné lencsét és kávé, R. J. körtét, Geréb Judit gyermekruhácskát, H. T. I. I. B. és Makay István pedig egyenkint 1000 lejt arományozott.

A Déli Hírlap aradi szerkesztőségében újabb az alábbiak adták át adományukat: V. E. (Santana-Szentanna) 3000, Neszmerák Béla 3000, a Hangya Szövetkezetek Szövetsége (Aiud-Nagy-

Aug. 16, szerda Róm. kat. Joákim Prot.: Abraham Ort.: Dioméd

HIREK

Napkelte: 4.51 ó. Napny.: 19.14 ó. Holdkelte: 2.17 ó. Holdny.: 18.03 ó.

Szerkesztőség: Timişoara I, Bul. Regina Maria 3, távbeszélő 50-78. — Kiadóhivatal: Timişoara I, Piata B'atiannu 3, távbeszélő 23-10. — Előfizetés: ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej, címnelenyelg külvide, vidékre, postán egy hónapra 154 lej. Vidék: előfizetők, ha nem cseleken fizetik az előfizetési díjat, az 20 lejjel nagyobb a költségük miatt. Postatakarépkészítési (C.E.C.) számlaszám 85.628. — Kéziratokat nem őrizünk meg és nem küldünk vissza. — Aradea előfizetése k Metianu-utca 6, hirdetések: Sarmatescu-utca 4, szám 1-11, reclama rodában, Távbeszélő: 17-11.

A Breton temetők

Franciaország legnagyobb félszigete, Bretagne. Most a szörnyű, véres harcok ott dultak. Bizony eléggé furcsa hely. Lakosainak élete örök küzdelem a természettel. A férfinep mind halász. Hiába hívják őket hajókra matróznak, nem mennek. Jobban szeretik az ősi vitorlás halászbárkát. Inkább biznak a szélben, mint a motor erejében.

Ezek a halászok sohasem látnak tavaszt. Zord tél végén indulnak el Izland és Uj-Foundland partjai felé. Ott egy félelvig fehér deréngésben hímabáloznak a hideg tengeren. Amikor hazatérnek, ismét csak a fenséges zord breton tájat és a téli eget látják. Addigra már elmúlt a tavasz és a nyár. Bretagneban minden mezei munkát a nők végeznek. Nők ülnek az ökrösszékér bakján, nő a kereskedő, a pincér, a kocsmáros, nő a borbély és nő a világiótorony őr is. A férfinep a tengeren tölti egész életét és rendszeren a tenger a sírja is. A halászhajók csapatából az ősi hazatéréskor mindig hiányzik egy-kettő. Az eltűntek emlékeit megtisztelik a hozatartozók. Kő- vagy fakeresztet állítanak a temetőben és a halott neve mellé ezt a mondatot írják: „Elűnt a tengeren“. Minden breton falu temetője ilyen. Férfi alig pihen a sírkeresztek alatt: temető halott nélkül. A breton mégsem fél a tengertől. Így tünt el apja és nagypája is. Miért válasszon más sorsot?

A mai harci események miatt megváltozik a temető. Most már sok férfi is kerül ezekbe a különös temetőkké: idegenek, akiknek nem ott van a hazájuk...

A DÉLI HIRLAP LEGKÖZELEBBI SZÁMA a kedre és Nagyboldogasszony ünnepére való tekintettel csütörtökön reggel a rendes időben jelenik meg. Ezen a héten pénteken reggel is megjelenik a Déli Hírlap, erre már most felhívjuk vidéki bizalmasaink és kézbesítőink figyelmét.

A braşovi-brassói magyar evangélikus templomban, a vasárnapi istentisztelet további intézkedésig délután 5 órakor megy végbe.

Pályázati hirdetés a Iermataneagratifketyermati református tanítónői állásra. Javaldalom: 13 katasztrális hold szántóföld, 4 legeltetési jog hasznélvezete. Adóját az egyház fizeti. További fizetése: 15 hektoliter buza, 12 méter tüzifa; minden gyermek után egy véka tengeri (30-30 liter) és egy öls csirke. Késpénz megegyezés szerint. Kötelessége: az I-IV. osztály vezetése. Kellően felszerelt pályázati körvények a következő címre küldendők: Parohia Reformata, Iermata-Neagra, Posta Zerind, jud. Arad. Határidő augusztus hó 20. A Presbíterium.

Falura költözött az aradi gyermek-kórház. (Saj. tud.) Az aradi gyermek-kórház Chisineu Criş-Kisjénő községbe költözött. A betegek befogadása ügyében naponként délelőt 10 és 12 óra között ott határoznak és ugyanakkor van a betegek vizsgálata is. Orvosi ciszgálatot Aradon is tart a kórház hétfőn, szerdán és pénteken, délután 2 és 4 óra között.

A huszfogyasztás szabályozása Tarnaveni-Dicsőszentmártonban. (Saj. tud.) A város közlelemzési hivatalának rendelete értelmében hétfőn, szerdán és pénteken — baromfi kivételével — a huszfogyasztás tilos. A hét más napján mindennemű hus árusítható. A marha, borjú, sertés és juh vágása hétfőn, szerdán és pénteken történik.

— Ünnepély a tengerész-hősök emlékére. A román tengerészeti liga (Liga Navală Romana) timişoarai-temesvári fiókjá Deliceanu Constantin tábornok megyei prefektus védnöksége alatt kedden, augusztus 15-én délután 2 órai kezdettel a városi partfürdőben ünnepélyt rendez az elesett tengerészek emlékére. Az ünnepélyen valamennyi vízisporttal foglalkozó helybeli egyesület résztvesz. A belépés díjtalan.

Kántorképesítő vizsga a sibiu-nagyszébeni tanítónői-képzőben. A sibiu-nagyszébeni tanítónői-képző mellett működő kántorképzőben szeptember hó 9-én kántorképesítő vizsgát tartanak. A vizsgára olyan római katolikus férfiak és nők jelentkezhetnek, akik kellő képzettséggel rendelkeznek és esetleg már működtek is mint kántorok. A vizsgára jelentkezők kérvényüket az Egyházmegyey Hatóságához címezve, csatolva: 1) a keresztlevelet, 2) a plébánosól ajánló levelet, 3) működési bizonyítványt (ha már működött mint kántor), 4) utolsó iskolai bizonyítványt. A kérvényt a következő címre kell küldeni: Str. Seala normaia rom. cat. de feje, Sibiu, Str. Dealului 4. Akik a kántorvizsga elméleti és gyakorlati tárgyai ba óhajtanak alapos bevezetést nyerni, részt vehetnek a folyó éj szeptember 3-án kezdődő tanfolyamon. Minden érdeklődőnek az intézet igazgatósága készséggel nyújt felvilágosítást.

Az olasz nyelvtanfolyamok végzett hallgatói figyelmébe. A romániai olasz kulturintézet timişoarai-temesvári fiókjá közli a mult esztendőben tartott olasz nyelv tanfolyamok végzett hallgatóival, hogy okleveleik elkészültek. Az oklevelek vasárnap kivételével naponta délelőt 10-13 és délután 4-7 óra között vehetők át az intézet titkárságának a belvárosi Libertatii-ter 2. szám alatt lévő helyiségében.

Vonatok indulása és érkezése Braşov-Brassóban. (Saját tudósnkól.) Braşov-Brassóban a vonatok indulásának és érkezésének rendje a következő: Bucurestibe indul: 11 órakor motoros; 12.49 gyorsvonat; 1.46 személyvonat; Bucurestiből érkezik: 6.30 személyvonat; 11.23 motoros; 19.32 gyorsvonat, Aradra indul: 6.42 személyvonat; 19.44 gyorsvonat; Aradról érkezik: 1.30 személyvonat; 12.30 gyorsvonat, Sibiu-Nagyszébenbe indul: 7.05 személyvonat; 11.31 motoros; 20.14 (Fagaras-Fogarasig); Sibiu-Nagyszébenből érkezik: 6.25 (Fagaras-Fogarasról); 11 motoros; 19.34 személyvonat, Zernesti-Zernyestre indul: 4.38; 18.50; onnan érkezik: 6: 18.57, Prejmer-Prázmára indul: 7.20; 20.15; onnan érkezik: 6.13; 21.50. Intorsura-Buzăului-Bodzafordulóra indul: 7.15; 18.10; onnan érkezik: 6.30; 19.10. Timişul de sus-Felsőtömösre indul: 6.30; 15.30; 18.32 (Predealig); onnan érkezik: 7; 13.50; 18. Angustin-Agostonfalvára indulás (munkásvonatok): 7.10; 14; 18.10; onnan érkezés: 6.30; 15.20; 18.20 órakor.

Hamis 20 lejesek készítéseért nyole évi kényszermunka. A timişoarai-temesvári büntetőtábla Hamat Simion és Filp Manole Carpa-Körpa községbeli munkára írelta, mert 20 lejeseket hamilakost egyenkint nyole évi kényszerítetták és hoztak forgalomba.

Ma, kedden rendkívüli érdeklődés mellett kerül bemutatásra Assia Noris és Vitorio de Sica alakításával az évad robbanó sikere: Max, az ujságáros Kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek. Előadás naponta 3, 5 és 7-kor.

Iratokkal mindenese leányt azonnal felvacsnek Timişoara III., Carol-körut 11., II. em., 19. ajtó

